

SUGÖZÜ ENERJİ SANTRALI

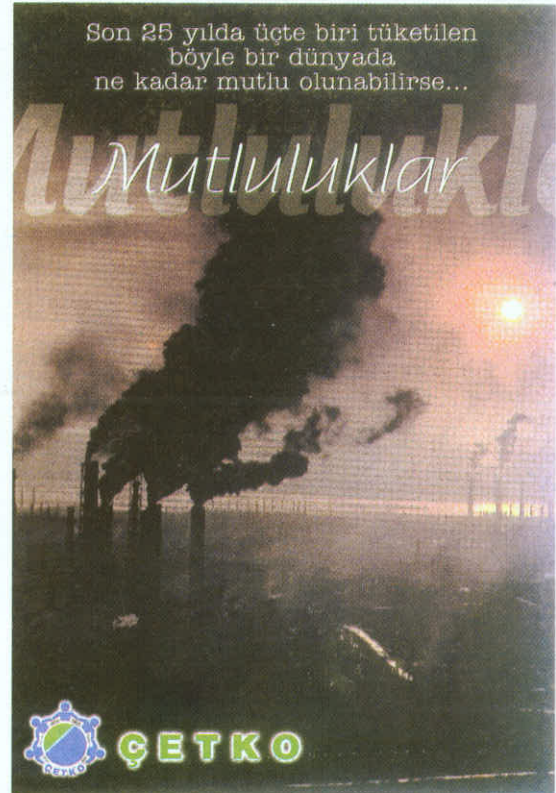
Evrende bilinen düzendeki canlı hayatın şimdi-lik sadece dünyamızda var olduğu gerçeği ile bunun değerini bilip korumak gerektiği, gelişme kalkınma gibi gerekçelerle doğal dengeleri bozup, sonsuz yaşam zincirini tehlikeye atmamak zorunluluğu sevindiricidir ki insanlığın ortak bilincinde en azından son 50 yıldır gereken yerini almıştır. Bu durumun bir sonucu olarak "sürdürülebilir yaşam" ilkesi bütün insan faaliyetlerinde gözetilmeye başlanmış ve "temiz ve doğal bir çevrede yaşam hakkı" en önemli insan haklarından biri olarak anayasalara, ulusal yasalar ve uluslararası anlaşmalara konu olmuş, teminat altına alınmaya çalışılmıştır. Bu eğilimin bir sonucu olarak 1982 tarihli Anayasanın 56'ncı maddesi ile insan ve çevre ilişkisi kesin hatları ile belirlenmiştir. Bununla yetinmeyip, 1990'lı yılların başında önce Çevre Müsteşarlığı sonra Çevre Bakanlığı kurulmuş; pek çok yasa ve yönetmelik çevreyi korumak amacıyla yürürlüğe sokulmuştur. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti bu konudaki pek çok uluslararası anlaşmayı da imzalamış ve bu konuya taraf olmuştur. Ancak, çevrenin ve temiz bir dünyada yaşama hakkının kanunlarla yönetmeliklerle, genelgelerle ya da anlaşmalarla korunamadığını gören insanlar, sivil toplum örgütlerinde bir araya gelmişler ve yasaların işlerlik kazanması yada olmayan yasaların çıkarılması konusunda baskı unsuru olabilmek amacıyla dünya çevre hareketinde önemli bir yer elde etmişlerdir. Şu anda tüm dünyada demokratik kitle örgütleri olarak çalışmalarını sürdüren çevre kuruluşları, işlevleri ve yapıları nedeniyle giderek büyümekte ve daha çok taraftar toplamaktadır. Zaten Anayasamızın 56'ncı maddesi de çevreyi geliştirmek görevinin devletin yanı sıra vatandaşın da görevi olduğunu ifade etmektedir.

Bunlar elbette sevindirici gelişmelerdir. Şimdi dikkat edilmesi gereken, konunun biçimine olduğu kadar özüne ve ruhuna da sahip çıkıcı davranabilmektir. İbarenin, yasa ve yönetmeliklerin çıkarılış mantığına uygun icraatlar içinde olması yurttaşların en doğal beklentisidir. Enerji sorunu her zaman ve haklı olarak çevre sorunu ile birlikte anılmaktadır. Bunun sebebi, dünyanın en çok, enerji elde edilirken kirletiliyor olmasıdır. Konumuz olan SESde bunun tipik bir örneğidir. Dünyanın bir ucundan kömür getirerek ülkemizde yakıp enerji elde etmek ve bu enerji uğruna Çukurova'nın tarihe geçmiş bire bin veren toprağına kıymak ilgili Anayasa Maddesi kurulmuş bulunan Çevre Bakanlığı, çıkarılmış olan çevreyi koruyucu yasa ve yönetmelikler, imzalanmış bulunan uluslararası anlaşmalar hatırlandığında ülkemizin enerji ihtiyacını gidermek için düşünülebilecek en son yol olmaktan bile uzaktır. Üstelik, söz konusu girişimin kamu tarafından yabancı sermayeli, yalnızca kar amaçlı özel bir kuruluşa ihale yoluyla yaptırılıyor olması durumun vehametini arttırmaktadır. Çevre açısından konuyu birkaç başlık altında incelemek ge-

rekmetedir. Öncelikle kömürle çalışan termik santrallerin çevresel-toplumsal maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle gelişmiş sanayi ülkelerinde artık tamamen terk edilmiş bir çöp teknoloji olmasıdır. Nitekim SES kurucu firması olan STEAG dağıttığı tanıtım broşüründe kendi ülkesi olan Almanya'dan gösterebildiği tek örnek olan VOERDE Santralının 1969 yılında kurulduğunu ifade etmektedir. Yani, 32 yıldır ne Almanya'da ne de gelişmiş diğer ülkelerde kömürle çalışan termik santral artık kurulmamaktadır. Bu firmanın son çalışması Kolombiya'da olup, SES'in 1/2'i gücündedir ve ne yazık ki Almanya kökenli bir firma terk ettiği çöp modeli Kolombiya ve Türkiye gibi ülkelerde kurup kar elde etmeye çalışmaktadır.

Ülkemizde ne yazık ki kurulmuş termik santrallerin çok acı örnekleri tarihe ibretle geçmiştir. İşte Seyitömer'de kül depolama alanı heyelanı, işte Afşin-Elbistan Termik Santralının tozu, dumamı. İşte Yatağan Termik Santrali nedeniyle verilen alarmlar, insan sağlığını hiçe sayılması, solunan asit, yok olan bitki örtüsü, hukuka rağmen durdurulamayan üniteler... Yatağan'da yaşananlar gerçekten dehşet vericidir. 30 bin insan günlerce evine hapsedilmiş, okullar defalarca zorunlu tatile zorlanmış, insanlar akciğer hastalıkları nedeniyle acil servisleri doldurmuş, her şeye rağmen Yatağan Termik Santrali çalıştırılmaya devam edilmiştir. İleride, SES desülfirasyon ünitesinin diğer termik santrallerde yaşadığı gibi çalıştırılmaması durumunda aynı felaketin daha büyük boyutlarda yaşanması kaçınılmazdır.

SES'de sözü edilen filtre sistemlerinin 16 yıl boyunca çalıştırılacağına ya da çalışacağına herhangi bir temi-

natı yoktur. Tıpkı belirtilen kalitede kömürün temininin ve kullanılmasının garantisinin olmadığı gibi; Oysa SES ÇED raporunda verilen tüm rakamlar, bahsi geçen kalitedeki kömürün kullanılması esasına dayanmaktadır. Bu kömürün sürekli elde edilmesi olasılığı düşüktür. Bu da SES ÇED Raporundaki filtre sistemlerinin yetersizliği anlamına gelebilir. Ayrıca SES'de kullanılacak baca gazı arıtma sistemleri, yüksek miktarda enerji kullandığından maliyeti artıracak, işletmeci firmayı bu üniteyi kullanmaktan caydıracaktır. Zaten SES ÇED raporunda işletmeci firmanın arıtma ünitelerini çalıştıracığı konusunda ve hep aynı yüksek kalitede kömür kullanacağı konusunda verdiği bir garanti de yoktur.

SES ÇED raporunda bacadan çıkacak olan NOx gazı (Nitrik asit yağmuruna yol açacak gazlar) miktarının çok yüksek oranda olmasına karşın, NOx gazı arıtma tesisi hiçbir şekilde öngörülmemiştir. Oysa, 1,38 milyar dolar bütçe ile kurulan bu dev tesiste, kurulabilecek NO arıtma tesisinin maliyeti ancak en fazla 5 milyon dolar gibi düşük bir maliyetde iken yatırımcının temel felsefesi olan kar hırsı, bu ek tesisi bizleri ve verimli arazilerimizi NİTRİK ASİT YAĞMURLARINA mahkum etme pahasına kurmama yoluna itmiştir.

Ülkemizde gelişmiş ülkelerde her türlü yatırım için esas alınan ekolojik arazi kullanım planlaması yoktur. O yüzden, her türlü kirlenici sanayi ve enerji modelleri, firmanın en yüksek karı sağlayabileceği herhangi bir yere kurulabilmekte ve geçirtilen bir ÇED raporu ile durum yasaya uygun hale getirilmektedir. SES'de de 250.000 dönüm verimli tarım arazisi hiçe sayılmış, bölgenin turizm potansiyeli, tarihsel zenginliği, zengin balık kaynakları, erdemik bitkileri, doğal yaşam örtüsü, soyu tükenmekte olan ve korunma altına alınmış canlıları yok sayılmıştır. Böylece 16 yıllık gerçekte var olmayan bir enerji ihtiyacı ve rantı uğruna bugünkü toprağımız insanımız, yaşamımız ve bir daha asla düzelmemesine geleceğimiz tehlikeye atılmıştır.

Ayrıca, böylesine büyük kapasitede bir kömür santralının üreteceği eneiye, ne bölgemizin ne de ülkemizin ihtiyacı vardır. Gerçekten de ülkemizde enerji politikasında bir kaos yaşanmaktadır. Bir yandan doğal gaz ile ilgili firmalarla anlaşma yapıp, enerji ihalelerine gidilmekte iken bir yandan dev kömür santralleri kurulmakta, öte yandan da temiz enerji kaynaklarımız hiçe sayılmakta sularımız akıp gitmekte, kayıp ve kaçaklar yüzünden yüksek oranda elektrigimizi zıyan etmekteyiz.

Bizler, ülkemizin enerji ihtiyacının temiz ve planlı bir şekilde karşılanabileceği inancındayız. Bu konuda şüphesiz en akılcı yaklaşım temiz enerji kaynaklarını kullanmak, yarım kalmış hidroelektrik santrallerimizi ve barajlarımızı tamamlamak, kayıp ve kaçaklarımızı batı standartlarına indirmektir. Unutulmaması gerekir ki, bu alanlara yapılacak çok daha küçük temiz enerji yatırımlarıyla eşdeğer enerji elde edebiliriz...

Ülkemizde enerji üretim-tüketim hattı boyunca varol-

duğu bilinen ortalama %20 oranında kayıp ve kaçakların önlenmesi için yapılacak bir yatırım ile bir kaç SES kadar santralin ürettiği enerji elde edilebilir.

Yine ülkemizde, su kaynaklarımızın ancak %30 kadarından enerji elde edebiliyoruz (Batılı ülkelerde bu oran %60). Üstelik, ülkemizin suları öz kaynaklarımızdır. Kendi tesislerimizde, kendi suyumuzla ve Türk Mühendisleri ve Teknisyenleriyle dışa bağımlılıktan uzak enerji elde edebiliriz. Hiç şüphesiz bu EN GÜVENLİ ve EN UCUZ yoldur. Üstelik, SES Santrali iddia edildiği gibi, işsizliğe çare olmayacak, tam tersi yok ettiği tanım, balıkçılık ve turizm potansiyeli ile işsizliği körükleyecek, insanları çaresiz bırakacaktır. Oysa temiz enerji kaynağımız yalnızca hidroelektrik potansiyelimiz değildir. Ülkemizde rüzgar, güneş ve jeotermal potansiyel henüz değerlendirilmemiştir. Bu nedenle termik santral modeli bir ihtiyaç sonucu değil politik bir tercih sonucu karşımıza çıkmakta ve adeta bu model dayatılmaktadır.

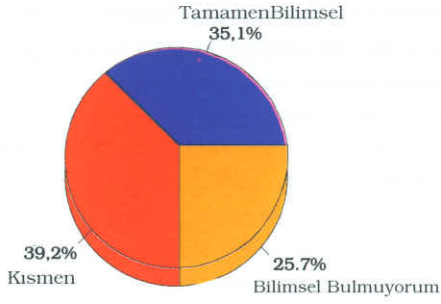
Sonuçta ulusal enerji konusunda yaşanan karmaşa ve enerji plansızlığı ya da enerji planlamasını reel olarak modelleyebilecek merkezlerin bulunmaması nedeniyle sık sık "karanlıkta kalacağız" tehditleriyle gelecekte enerji ihtiyacımız çok abartılmakta ve ülkemiz yanlış, tehlikeli ve pahalı enerji modellerine zorunlu kılınmaktadır.

Enerji sektörü gerçekte çok karlı bir sektördür, bu sektörün kar oranı %200'dür. 16 yılda elektrik satışından SES işletmecisi Alman firmalarının ülkelerine göndereceği para takriben 5 milyar Amerikan Doları'dır. Bu para, devletin alım garantisi vererek yabancı firmanın teminat altına aldığı çok yüksek bir miktardır. Ülkemizdeki tarım topraklarının sonsuza kadar yok olması, ormanların, endemik bitkilerin, soyu tükenmekte olan canlıların tehdit altında bulunması, bu ülke vatandaşlarının soluyacakları kirli hava ile hastalanmaları, balıkçılığın ve deniz hayatının tükenmesi, tarih değerlerinin yok olması tabii ki bu karlı yatırıma talip olan firmanın umurunda bile değildir. Ancak, 16 yıl sonra kirlendikleri toprağı, hasat ve aç bıraktıkları insanları bozulmuş ve bitki ve hayvan örtüsünü terk edip gidecekler. Ülkemin insanları ise verimsiz bir ovanın, kirlenmiş bir denizin kenarında çaresiz ve aç kalacaklardır.

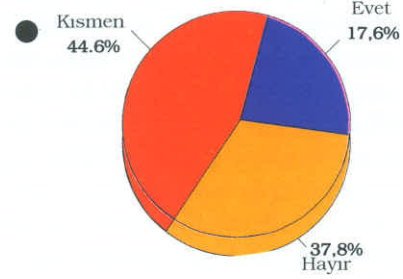
Bizler buradayız. Bu ülkenin insanları olarak hep bu topraklar üzerinde ve yalnız Türkiye'ye vatanım diyerek yaşayacağız. Elbette ki Alman firma yetkililerinin bizim uyarılarımızı dikkate almayacağını biliyoruz. Çünkü onların anlayacağı dil, dolarlardan bahseden bir dildir. Biz ise bu ülkenin yemyeşil ovalarının, sedir ağaçlarının, püren bitkilerinin, deniz kaplumbağalarının, binlerce yıllık tarihinin, pamuğunun, portakalının, balıklarının, kuşlarının daha ötesi, Çukurova'nın ve Türkiye'nin çocuklarının hatta onların minicik yüreklerinin, tertemiz akciğerlerinin sesiyiz. Biz geleceğin sesiyiz. Bu yüzden, günümüzü geleceğimizle beraber düşünmek zorundayız. Sürdürülebilir bir yaşam bunu gerektirir.

BİLİM KOMİSYONU ANKET SONUÇLARI

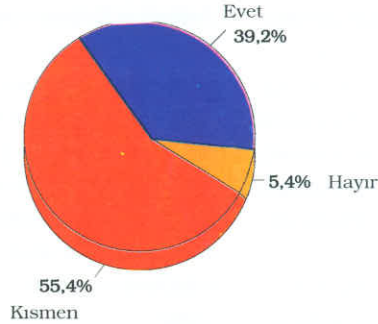
Bizler, Bilim Komisyonu üyeleri olarak sizlere gönderdiğimiz anketin sonuçlarını yorumlamaya çalıştık. Elimize geçen 120 adet anket sonucu, eczane eczacılığının şu anki konumunu birazcık da olsa gözler önüne sermekte...

Mesleğimizi icra ederken eczacılığın bilimsel olduğunu düşünüyor muyuz?

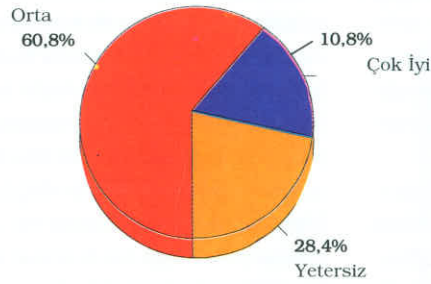

Eczane eczacılığı bizi mesleki açıdan tatmin ediyor mu?

Farmakolojik yönden hastaları yeterince aydınlatabiliyor muyuz?

- Meslek İçi Eğitim Programları çerçevesinde, çoğu eczacımız, özellikle "eczane işletmeciliği, ekonomi, dünyada eczacılık ve yeni ilaç bilgileri, ilk yardım ve acil eczane hizmetleri, kalp-damar hastalıkları, ilaç etkileşimleri ve bölgesel hastalıklar gibi" birçok alanda hazırlanmış programlara katılmak istiyor.
- Mesleğimiz ile ilgili, maalesef, eczacı odalarının ve TEB'in gönderdiği yayınların dışında çok fazla bir yayın takip etmiyoruz.

Mesleki bilgilerimizin tazelenmesi, yeni mesleki bilgi ve gelişimlerin yeterince izlenebilmesi konusunda kendimizi nasıl değerlendiriyoruz?

- Eczanemizde sık başvurduğumuz kaynaklar arasında ilk sıraları "Vademecum, İlaç Rehberi, Tıbbi ve Kozmetik Formüller ve Tıbbi Farmakoloji" alıyor.
- Maalesef çoğu eczanemizde, ya talep olmadığından ya da laboratuvar şartlarının uygun olmaması nedeniyle, majistral ilaç ya yapılamamakta ya da çok az yapılabilmektedir. Ancak anketimizin sonuçları, birçok meslektaşımızın mesleki bilgi ve becerisini uygulama arzusu içerisinde olduğunu göstermiştir.

